

JESAJA

Kern

Jesaja wordt wel de evangelist van het OT genoemd en zijn boek is het meest geciteerde boek van het OT, in het NT, samen met de Psalmen. Hij roept op tot bevrijding van onrecht, komt op voor de armen en benadrukt dat de heilige God de enige is die kan redden. Zijn naam Jesaja - Jesjoeahoe - Joshua - Jezus (= de Héér redt) en zijn boodschap roepen agressie op, want Juda wil zichzelf handhaven, verbindt zich liever met grootmachten eromheen, dan met God.

Opbouw

Vanuit Sion gezien, kan het boek Jesaja als volgt worden ingedeeld (Sion – de tempel, daar waar God woont, waar Hij zijn wet bekend maakt en verzoening brengt):

Sion moet gereinigd worden van <u>onrecht</u>	1-12
Sions vriend en vijand worden gereinigd van <u>onrecht</u>	13-27
Sion wordt bedreigd en bemoedigd	28-35
Sion wordt concreet <u>bevrijd</u>	36-39
Sion zal <u>bevrijd</u> worden	40-48
Sion wordt een licht voor de volken	49-55
Sion is het middelpunt van licht	56-66

(Vergelijk: 66 bijbelboeken, 39 in het OT en 27 in het NT.)

Kerntekst

Jesaja stelt het onrecht dat armen wordt aangedaan, aan de kaak. Hij wijst op de redding die alleen van God te verwachten is. Gods heiligheid moet de onheiligheid van Juda tegengaan en zal vanuit Sion de aarde heel maken.

'Heilig, heilig, heilig is de Heer van de hemelse machten. Heel de aarde is vervuld van zijn majesteit.' (6:3, heilig - kadosj = afgezonderd, anders dan anderen, eigenlijk door heel gewoon te doen, door naar de wetten van God te leven)

Scharnierpunt

Een scharnierpunt zien we in de persoon van koning Hizkia (36-39).

Volken tégen Sion	1-35	onheil, in de regeerperioden van de Judese koningen
Sion wordt concreet <u>bevrijd</u>	36-39	koning Hizkia, waaraan God zich wel kwijt kan
Volken náár Sion	40-66	belofte, in deze hoofdstukken is alleen God de Koning ('Troost, troost mijn volk')

Hizkia lijkt de langverwachte Immanuel. Hij bevrijdt het volk van Assur en overleeft ziekte. Maar gaat daarna toch de fout in. Door zijn leven herleeft het verlangen naar de echte Messias.

Lijnen

In het boek Jesaja zien we een samenvatting van het NT, van het verhaal van Jezus:

De stem van iemand die roept in de woestijn:	40	Johannes de Doper
Baan een weg voor de Heer.		
Jullie zullen mijn getuigen zijn.	43,44,55	Handelingen
Zie, ik maak alle dingen nieuw!	65	Openbaring

Jesaja verwijst naar de knecht des Heren (40). Jezus is de Koning-Knecht, de leider die een lijder wordt, om Juda - Israel - de volken te bevrijden. (lied: Zie onze God, de Koningknecht)

Het hele OT door zijn er profeten nodig om de koningen te corrigeren, om de boel weer recht te zetten. De koningen worden in de tang gehouden door de profeten. Profeten mogen en moeten steeds weer Gods stem laten horen om zo de weg banen voor dé Koning.

Uitgelicht

De context

Het is een welvarende tijd. Rijkdom gaat altijd ten koste van anderen, leidt ook in Juda tot onrecht. Dit roept Gods boosheid op.

De politieke situatie is onrustig. Volken vertrouwen elkaar niet. Het tienstammenrijk wil een verbond aangaan met Syrië en Egypte. Daarnaast zijn er de grootmachten Assyrië en Babylonië. Het kleine Juda wil de welvaart veilig stellen, maar weet niet goed met wie het daarvoor een verbond moet sluiten. Het maakt God woedend dat Juda en de koningen van Juda zich niet tot hem wenden.

Jesaja komt als profeet tegenover de koning te staan. Jesaja hoort bij de hofhouding, is een prins. De koning is zijn neef. Hij profeteert tegen koning Uzzia, en later tegen diens (klein)zonen.

Amasja Amos (broers)

Uzzia Jesaja (neven)

Jotam (± 750 v. Chr., uit buitenbijbelse bronnen)

Achaz

Hizkia

Jesaja's boodschap

Jesaja moet richting koning en volk verwoorden, hoe God zich voelt:

- Een rund herkent zijn meester, maar Israel mist elk inzicht. (1:3)
- Op die dag zal de Heer van de hemelse machten zich keren tegen ieder die hoogmoedig is en trots. (2:12)
- Jeruzalem en Juda keren zich tegen de Heer in woord en daad, ze tarten hem openlijk in al zijn luister. (3:8)
- Jullie hebben je huizen gevuld met wat je de armen ontnam. (3:14)
- Wee degenen die zich huis na huis toe-eigenen. (5:8)
- Wee jullie, koppige kinderen, die plannen uitvoeren tegen mijn wil, verdragen sluiten tegen mijn zin. (30:1)
- De Heer zelf komt van ver, in brandende toorn: zijn tong is als een verterend vuur. (30:27)

Jesaja moet bevrijding van onrecht preken. Bevrijding door de Enige die bevrijding kán geven: Joshua, God, de Heilige van Israel.

De hele aarde

De heilige God heeft steeds heel de aarde en alle volken op het oog. Dit komt telkens terug aan het slot van elk deel (zie Opbouw):

De kennis van de Heer bedekt de hele aarde. 11

Maak alle volken zijn daden bekend. 12

Op zijn berg vernietigt Hij de sluier die alle volken het zicht beneemt. 25

De vruchten van Israel zullen de hele aardbodem bedekken. 27

In de woestijn zullen water ontspringen. 35

Hierheen, hier is water voor iedereen die dorst heeft. 55

Zie, Ik schep een nieuwe hemel en een nieuw aarde. 65

Beeld

